

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 105PP/2/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2124010056
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Turák
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2024:2124010056.1

Uznesenie

Okresný súd Trnava samosudcom JUDr. Michalom Turákom, v trestnej veci odsúdeného Q. M., nar. XX.XX.XXXX v Z., trvale bytom S. XX, t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou, o návrhu odsúdeného na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom dňa 05.02.2024 v Piešťanoch, takto

rozhodol:

Podľa § 66 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 2, ods. 3 Trestného zákona sa návrh odsúdeného Q. M., nar. XX.XX.XXXX N. Z., t. č. v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Malacky, sp. zn. 7T/19/2020 zo dňa 11.11.2020, v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Malacky, sp. zn. 7T/19/2020 zo dňa 18.02.2021, v spojení s uznesením Okresného súdu Malacky, sp. zn. 7T/19/2020 zo dňa 05.08.2021 a trestným rozkazom Okresného súdu Malacky, sp. zn. 3T/37/2022 zo dňa 31.10.2022, z a m i e t a .

odôvodnenie:

Odsúdený Q. M. (ďalej len „odsúdený“) na výkon trestu odňatia slobody vo výmere 10 (desať) mesiacov, so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, uložený a nariadený mu v trestnej veci vedenej na Okresnom súde Malacky pod sp. zn. 0T/19/2021 nastúpil dňa 07.04.2021 a po započítaní doby zadržania (od 27.02.2021 do 01.03.2021) ho vykonal dňa 05.02.2022.

Po výkone vyššie uvedeného trestu odňatia slobody (dňa 05.08.2022) odsúdený nastúpil na výkon trestu odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky, ktorý mu bol uložený a nariadený v trestnej veci vedenej na Okresnom súde Malacky pod sp. zn. 7T/19/2020, so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, ktorý by mal odsúdený predpokladane vykonať dňa 05.08.2025.

Následne by mal odsúdený nastúpiť dňa 05.08.2025 na výkon súhrnného trestu odňatia vo výmere 8 (osem) mesiacov, so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Malacky, sp. zn. 3T/37/2022 zo dňa 31.10.2022 pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona. Tento trest odňatia slobody by mal odsúdený predpokladane vykonať dňa 03.10.2025.

Lehota k tomu, aby mohol byť podmienené prepustený z výkonu trestu odňatia slobody odsúdenému plynie odo dňa 05.01.2024 (po výkone 1/2 trestu odňatia slobody v trestnej veci vedenej na Okresnom súde Malacky pod sp. zn. 0T/19/2021, 2/3 trestu odňatia slobody v trestnej veci vedenej na Okresnom súde Malacky pod sp. zn. 7T/19/2020 a 1/2 trestu odňatia slobody v trestnej veci vedenej na Okresnom súde Malacky pod sp. zn. 3T/37/2022), teda po výkone súčtu pomerných častí všetkých troch jemu uložených a nariadených trestov odňatia slobody.

Dňa 08.01.2024 bol Okresnému súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) doručený návrh odsúdeného na jeho podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Na verejnom zasadnutí boli oboznámené listinné dôkazy, konkrétne návrh odsúdeného, lustrácia ZVJS, odpis z registra trestov, trestný rozkaz Okresného súdu Malacky, sp. zn. 3T/37/2022 zo dňa 31.10.2022, hodnotenie ÚVTOS a skrátený výpis klienta.

Z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou zo dňa 17.01.2024 vyplynuli aj nasledovné podstatné skutočnosti. Odsúdený bol dňa 04.05.2021 premiestnený do uvedeného ústavu ďalší výkon trestu. Po týždennom pobyte na nástupnom oddiele bol umiestnený na oddiel s diferenciačnou skupinou „B,“ kde sa nachádza aj v súčasnosti. Odsúdený nastúpil do výkonu trestu sám dňa 07.04.2021 do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Bratislava (ďalej len „ústav Bratislava“). Správanie a vystupovanie odsúdeného v ústave Bratislava bolo na požadovanej úrovni. Disciplinárne riešený ani pracovne zaradený nebol. Správanie a vystupovanie menovaného počas pobytu v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou je na požadovanej úrovni, až na jeden prípad, kedy mu pri kontrole osobných vecí chýbali náramkové hodinky (tvrdí, že ich stratil a stratu zabudol nahlásiť pedagógovi). Inak príkazy a nariadenia príslušníkov rešpektuje, ústavný poriadok a časový rozvrh dňa dodržiava. V kolektíve odsúdených sa konfliktným situáciám vyhýba. V osobných veciach si udržiava primeraný poriadok, osobnú hygienu dodržiava. Výkonom funkcie z radov odsúdených poverený nebol. Disciplinárne odmenený bol dvakrát, disciplinárne potrestaný nebol. Počas doterajšieho výkonu trestu bol dvakrát disciplinárne odmenený, dňa 18.07.2022 mimoriadnym povolením návštevy za rozvoj osobnosti, dňa 18.01.2022 pochvalou za rozvoj osobnosti. Počas výkonu trestu odňatia slobody neabsolvoval žiadny rekvalifikačný kurz, ani iné formy vzdelávania. Odsúdený sa vo voľnom čase venuje čítaniu dostupnej literatúry, taktiež sleduje televízne vysielanie, hrá spoločenské hry, športuje a chodí na vychádzky. Do aktivít organizovaných v rámci kultúrno-osvetovej činnosti sa zapája podľa svojich záujmov. Voľný čas sa snaží využívať zmysluplne. Odsúdený bol krátko pracovne zaradený na pracoviskách v ústave s dohľadom Terminals a IAC Lozorno. V oboch prípadoch nemal pracovnú morálku na požadovanej úrovni a vyradený bol z dôvodu slabých pracovných výkonov. Odsúdený bol pohovormi motivovaný k zmene prístupu k pracovnému zaradeniu, no napriek tomu neprejavoval záujem o pracovné zaradenie. Aktuálne nie je pracovne zaradený. Podľa potreby sa zaraďuje do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného v oblasti udržiavania čistoty a upravenosti ubytovacích a spoločných priestorov oddielu. Uvedené činnosti sa snaží riadne vykonávať. Menovaný vyrastal do 6 rokov v úplnej rodine, následne sa rodičia rozviedli, ďalej ho vychovávala matka. Matka B. M., rod. S., otec Q. M.. Má dve sestry. Po ukončení základnej školy ďalej v štúdiu nepokračoval. Uvádza, že doposiaľ pracoval iba brigádne (murárske práce). Je slobodný, bezdetný. Kontakt formou korešpondencie, telefonovania a návštev udržiava s primárnou rodinou. Pred výkonu trestu býval u matky na adrese S. XX, kam sa chce po prepustení aj vrátiť. Odsúdený nie je zaradený do skupinových foriem práce, je mu venovaný individuálny prístup so zameraním na formovanie primeraného správania a hodnotovej orientácie v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, k zvyšovaniu právneho vedomia a k zodpovednosti za svoje konanie. K trestnej činnosti sa snaží zaujať sebakritický postoj, no fakt, že sa opakovane dopustil páchania trestnej činnosti, nepoukazuje na kritický postoj k jej páchaniu. Bolo uvedené, že odsúdený čiastočne plní ciele programu zaobchádzania. Resocializačná prognóza bola vyhodnotená ako menej priaznivá na základe stredného rizika recidívy trestnej činnosti (opakovane súdne trestný). V pedagogickej dokumentácii má odsúdený aktuálne evidované ďalšie trestné stíhania. Záverom riaditeľ odporučil odsúdeného podmienené prepustiť. V prípade podmieneného prepustenia odporučil odsúdenému uložiť probačný dohľad.

Z vyjadrenia zástupcu Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou na verejnom zasadnutí okresného súdu vyplynulo, že v hodnotení neprišlo k žiadnym zmenám, záver hodnotenia zostáva nezmenený.

Z odpisu registra trestov a oboznámených rozhodnutí súdu, na podklade ktorých je odsúdený aktuálne vo výkone trestu odňatia slobody vyplynulo, že odsúdený bol doposiaľ 8-krát súdne trestaný, za čo mu boli ukladané rôzne druhy trestov (napr. trest odňatia slobody, ktorého výkon mu bol podmienené odložený na skúšobnú dobu, peňažný trest, dva tresty odňatia slobody, ktorých výkon bol odsúdenému podmienené odložený na skúšobnú dobu a boli následne nariadené, z ktorého jeden trest odňatia slobody odsúdený aktuálne vykonáva, ako aj dva ďalšie nepodmienené tresty odňatia slobody).

Prokurátor Okresnej prokuratúry Trnava na verejnom zasadnutí v rámci konečného návrhu uviedol, že na podklade vykonaného dokazovania je toho názoru, že v súčasnosti nie sú splnené podmienky na podmienene prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Za splnenú považuje formálnu podmienku, prvú a druhú materiálnu považuje za nesplnenú. Vo vzťahu k prvej materiálnej podmienke poukazuje na hodnotenie z ÚVTOS, z ktorého vypláva iba čiastočné plnenie cieľov programu zaobchádzania. Pokiaľ ide o druhú materiálnu podmienku, a to možnosť očakávania vedenia riadneho života, považuje za potrebné poukázať na register trestov. V danom prípade teda navrhuje, aby súd žiadosti odsúdeného nevyhovel a tento zamietol.

Odsúdený na verejnom zasadnutí v konečnom návrhu uviedol, že žiada, aby bol podmienene prepustený. Chce viesť riadny život.

Podľa § 415 ods. 1 veta prvá Trestného poriadku o podmienene prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa a trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného, na verejnom zasadnutí.

Podľa § 66 ods. 1 písm. a), písm. b) Trestného zákona súd môže odsúdeného podmienene prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody, a ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona pri rozhodovaní o podmienene prepustení súd prihliadne aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 3 Trestného zákona, ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmienene prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/>> a <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/>> a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/>>.

Okresný súd po oboznámení sa so spisovým materiálom na verejnom zasadnutí, predovšetkým však s návrhom na podmienene prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, odpisom z registra trestov, hodnotením ústavu na výkon trestu, skráteným výpisom klienta a príslušnými rozhodnutiami zistil, že návrh odsúdeného nie je s poukazom na § 66 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 2, ods. 3 Trestného zákona dôvodný.

Z týchto zákonných ustanovení vyplýva, že predpokladom podmienene prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je súčasné splnenie 3 podmienok, v preskúmvanej veci tých, že odsúdený už vykonal potrebný súčet pomerných častí uložených a nariadených trestov odňatia slobody, vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a možno od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, t. j. že neexistuje príliš veľké riziko jeho recidívy. Pri rozhodovaní okresný súd prihliada aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený vykonáva svoj trest.

Čo sa týka splnenia prvej (formálnej) podmienky, v prejednávanej veci, okresný súd zistil, že táto splnená bola, nakoľko odsúdený už vykonal potrebný súčet pomerných častí postupne mu uložených a nariadených trestov odňatia slobody.

Na to, aby mohol byť odsúdený podmienene prepustený z výkonu trestu odňatia slobody je však okrem splnenia formálnej podmienky nevyhnutné súčasné (kumulatívne) splnenie dvoch materiálnych podmienok a to, že plnením svojich povinností a svojím správaním vo výkone trestu preukázal polepšenie a možno od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Čo sa týka druhej zákonnej (materiálnej) podmienky, že počas doterajšieho výkonu trestu preukazuje svoje polepšenie, a to schopnosťou viesť riadny život v podmienkach výkonu trestu, vrátane dodržiavania všetkých právnych noriem vzťahujúcich sa na výkon trestu odňatia slobody, tak v danom prípade sa táto podmienka nejavila ako splnená. Z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou vyplývajú konkrétne relevantné negatívne poznatky týkajúce sa správania odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody (pri kontrole osobných vecí mu chýbali náramkové hodinky, pričom tvrdil, že ich stratil a stratu zabudol nahlásiť pedagógovi, neabsolvoval žiadny rekvalifikačný kurz, ani iné formy vzdelávania, počas krátkeho pracovného zaradenia na pracoviskách v ústave s dohľadom Terminala a IAC Lozorno nemal pracovnú morálku na požadovanej úrovni a vyradený bol z dôvodu slabých pracovných výkonov, odsúdený bol pohovormi motivovaný k zmene prístupu k pracovnému zaradeniu, no napriek tomu neprejavoval záujem o pracovné zaradenie). Odsúdený sa k trestnej činnosti snaží zaujať sebakritický postoj, no fakt, že sa opakovane dopustil páchania trestnej činnosti, nepoukazuje na kritický postoj k jej páchaniu. Súčasne bolo v hodnotení uvedené, že odsúdený čiastočne plní ciele programu zaobchádzania a resocializačná prognóza bola vyhodnotená ako menej priaznivá na základe stredného rizika recidívy trestnej činnosti (opakovane súdne trestný). K uvedenému záveru dospel okresný súd napriek tomu, že odsúdený aktuálne vykonáva trest odňatia slobody v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Pokiaľ ide o splnenie tretej (materiálnej) podmienky, t. j. predpoklad, že odsúdený bude po podmienčnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody viesť riadny život a nebude sa dopúšťať opätovne protispoločenskej činnosti, predovšetkým trestnej činnosti, túto podmienku okresný súd vyhodnotil ako zjavne nesplnenú. Z citovaného zákonného znenia (§ 66 ods. 1 písm. a), písm. b) Trestného zákona) vyplýva tá skutočnosť, že či odsúdená osoba bude alebo nebude viesť riadny život po podmienčnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody možno iba odhadovať, resp. vysloviť v tomto smere určitú prognózu, po vyhodnotení všetkých známych relevantných skutočností, ktoré sa viažu k osobe odsúdeného. Táto prognóza u odsúdeného, čo vyplýva z vyššie uvedeného hodnotenia je menej priaznivá, keď existuje odôvodnený predpoklad, že odsúdený nepovedie na slobode riadny život a existuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy (u odsúdeného bolo vyhodnotené stredné riziko recidívy trestnej činnosti z dôvodu, že bol opakovane súdne trestaný).

Negatívny charakter má v tomto smere predovšetkým správanie a konanie odsúdeného na slobode. Z obsahu spisu je totiž zrejmé, že odsúdený bol doposiaľ 8-krát súdne trestaný, pričom v minulosti bol už vo výkone trestu odňatia slobody. Navyše pred aktuálne vykonávaným trestom odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky odsúdený vykonával trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) mesiacov za inú jeho trestnú činnosť. Predchádzajúci výkon trestu odňatia slobody ani tresty nespojené s jeho výkonom v príslušnom ústave na výkon trestu (trest odňatia slobody s podmienčným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu a peňažný trest) nemali na odsúdeného dostatočný prevýchovný vplyv, aby sa opakovane nedostal do rozporu so zákonom, v dôsledku čoho došlo k opätovnému uloženiu a nariadeniu výkonu trestu odňatia slobody v troch samostatných trestných konaniach.

Povaha trestných činov (zločinu a prečinu) spáchaných odsúdeným, pre ktoré je aktuálne vo výkone trestu a z nich vyplývajúce okolnosti charakterizujúce odsúdeného ako osobu so sklonom k opakovanému páchaniu trestných činov, odôvodňujú záver o existencii príliš vysokého rizika jeho recidívy. Možno preto konštatovať, že nebol ešte dosiahnutý taký stupeň nápravy odsúdeného, že by sa zbavil práve tých charakterových vlastností a nesprávnych návykov, ktoré u neho viedli k opakovanému páchaniu trestných činov a teda aktuálne nie je splnený ani predpoklad vedenia riadneho života na slobode.

Okresný súd v čase rozhodovania nevzhladol dostatočný stupeň resocializácie u odsúdeného, čo by odôvodňovalo podmienčne ho prepustiť na slobodu bez potreby vykonať zvyšok trestu odňatia slobody. V prípade odsúdeného je teda resocializačná prognóza nepriaznivá a je možné zhodnotiť, že výkon trestu na odsúdeného nepôsobí doposiaľ dostatočne takým výchovným vplyvom, aby bol schopný viesť na slobode riadny život. V jeho prípade prevažuje legitímna potreba ochrany spoločnosti pred ním ako páchatelom trestnej činnosti. Niet prečo sa rozumne domnievať, že podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody splní svoj zákonom sledovaný účel.

Z vyššie uvedených dôvodov rozhodol okresný súd tak, ako je uvedené v jeho výrokovej časti.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, a to do 3 (troch) pracovných dní od oznámenia uznesenia. Oznámením uznesenia sa rozumie buď jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie oznámiť, alebo doručením rovnopisu uznesenia. Sťažnosť sa podáva na tunajšom súde, rozhodovať o nej bude Krajský súd v Trnave. Podaná sťažnosť má odkladný účinok.